

I. Batı Anadolu Hammadde Kaynakları Sempozyumunun Ardından

MTA Ege Bölge Müdürlüğü, DEÜ Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü ve JMO İzmir Şubesi tarafından düzenlenen, I. Batı Anadolu Hammadde Kaynakları Sempozyumu 'BAKSEM'99', 8-14 Mart 1999 tarihleri arasında İzmir'de, DEÜ kampüsünde yapıldı.

Konusu itibari ile İzmir'de ilk kez düzenlenen ve hammadde kaynakları açısından büyük bir potansiyele sahip olan Batı Anadolu'da yeni hammadde kaynaklarının araştırılması, bilinen kaynakların teknolojik gelişmeler ışığında yeniden değerlendirilmesi, hammadde yataklarının işletilmesi, çevre ile olan ilişkilerinin belirlenmesi, yer bilimcilerle sanayiciler arasında bilgi alışverişi ve işbirliğinin sağlanmasının yanı sıra, üretici firmaların sorunlarının gündeme getirilerek çözüm yollarının aranması amacıyla düzenlenen sempozyum, ülkemizin çeşitli yörelerinden üniversite, kamu kurumları, özel sektör kuruluşlarının konuyla ilgili kişilerinin ve üniversite öğrencilerinin yoğun katılım ve sıcak ilgiyle karşılandı.

Sempozyumun açılış konuşmasını yapan BAKSEM'99 Düzenleme Kurulu Başkanı ve MTA Ege Bölge Müdürü Dr. Mehmet Yıldız bu sempozyumda enerji hammaddeleri, endüstriyel hammaddeler ve yarı kıymetli süs taşları açısından önemli bir potansiyele sahip olan Batı Anadolu'da çeşitli üniversitelerin, MTA Genel Müdürlüğü'nün ve özel kuruluşların yaptığı bilimsel-teknik çalışmaların sonuçlarının kamuoyuna aktarılması, bu bilgilerin tartışılması, hammadde kaynaklarının aranması ve işletilmesine yönelik sorunların gündeme getirilmesi ve bu sorunlara çözüm yollarının aranmasının ana amaç olduğunu belirtmiştir. Bu sempozyum sonucunda ise, hammadde kaynaklarına yönelik yeni atama projelerinin üretilmesine ve hayata geçirilmesine çalışılacağını vurgulamıştır.

Açılış konuşmasının ardından, JMO İzmir Şube Başkanı Fikri Metli her türlü doğal kaynağın ve hammaddenin aranması, üretilmesi ve ürün olarak kullanıma

Ece Andıç

Mahmut Demirhcm

MTA İzmir Böge Müdürlüğü

sunulmasına kadar geçen süreç içinde jeoloji mühendisliğinin işlevi ve bilinçli katkısının önemine değinmiştir. Ayrıca bu süreç içinde doğa! çevrenin en az zarara uğratarak, geri kazanımına önem verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

DEÜ Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sacit Üzer jeoloji ile ilgili üç kuruluşun bir araya gelerek bu sempozyumu gerçekleştirmesini anlamlı ve önemli bir adım olarak değerlendirme gerektiğini vurgulamış ve bu sempozyumun ileri ki yıllarda uluslararası organizasyonlarla sürdürülmesi yönünde dilekte bulunmuştur. Ayrıca DEÜ Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nün 19/0'li yıllardan beri özellikle Batı Anadolu'nun jeolojisine yönelik çalışmalar sonucunda önemli, ayrıntılı jeolojik veriler, bilgiler ortaya koymalarını ve bu bilgilerin ışığında hammadde yatakları, deprem, hidrojeoloji, ekonomik jeoloji ve mühendislik jeolojisi konusunda da önemli sayılabilecek katkılarda bulduklarını ve bunları üreten ilgili sektör kuruluşlarının hizmetine sunmak için çaba göstereceklerini dile getirmiştir.

Oda Başkanımız Ayhan Kösebalaban yaptığı konuşmada; endüstriyel, toplumsal ve Kültürel kalkınmanın yolunun sanayileşmeden geçtiğini, sanayileşmenin temel girdisi olan hammadde kaynaklarının ülkemizde birkaç il dışında yeterli kadar araştırılmadığını söylemiştir. Hammadde kaynaklarının işletilip ekonomiye kazandırılması aşamasında, doğal çevreye zarar vermeden, madencilik yapılmasının önemini belirten Kösebalaban, bu konuda yapılacak araştırmaların yatağın işletme aşamasına gelmeden tamamlanarak kamuoyuna açıklanması, bu konuda ki

yasal mevzuat eksiklerinin giderilmesi ve kamuoyunu tatmin edecek, etkili denetim mekanizmalarının kurulması gerekliliğinin vurgulanmıştır.

Son yıllarda madencilik olumsuz etkileyen önemli konulardan birinin de "kamu sektörünün madencilikte başarılı olmadığı" şeklindeki yanlış değerlendirmeler olduğunu söyleyen Kösebalaban, bu anlayışla Cumhuriyetimizin sembol kuruluşlarından Etibank'ın bütünselliğinin bozulduğunu, MTA Enstitüsü'nün statüsünün değiştirilerek işlevinin daraltıldığını, TKİ TTK, TDÇİ ve Karadeniz bakır İşletmeler A.Ş. gibi madencilik kamu sektöründeki gelen kurumlarının özelleştirme tehdidiyle yatırım yapamaz duruma getirildiğini ve daha çok verimsizliğe itildiğini belirtmiştir. Madencilik sektörünü etkileyen temel sorunlardan bir diğerinin de eğitim olduğunu söyleyen Kösebalaban ülkemizde jeoloji eğitim konusunda çok fazla bölüm açıldığını, buna karşılık nitelikli eleman yetiştirilmesi ve madencilik sektörünün gereksinimlerini gözütecek eğitimin konusunda yeterli çabanın ve öznenin gösterilmediğini dile getirmiştir.

Sonuç olarak ise; ülkemizin jeoloji yapısının yeni maden yatakları bulunması açısından umut verici olduğunu, bu nedenle maden aramalarının özendirilmesi ve desteklenmesi, bir alt yapı hizmeti olan maden arama faaliyetlerinin MTA tarafından yerine getirilmesi ve Maden Yasası'nda; MTA'nın çalışmalarını kısıtlayacak hükümlerin değiştirilmesi; ayrıca, yenilenemez ve yerinde konulamaz doğal kaynakları ulusal madenlerimizin özelleştirme ile yabancı tekelinin denetimine terk edilmemesi; gerektiğini belirterek, kamu kurumlarının politik müdahalelerden arındırılması ve özerk bu yapıya kavuşturulmasının önemli vurgulanmıştır.

MTA Genel Müdür Yardımcısı A. Kemal İşiker yaptığı konuşmada, gelişimi ülkelerin hemen hepsinde madencilik sektörünün ekonomik kalkınmayı başlatma öncüsü sektör görevini üstlendiğini, bu karşılık M.O. 7000'li yıllara kadar dayana

madencilik geçmişine sahip olan Anadolu'da önemli bir doğal kaynak potansiyeli bulunmasına rağmen, bu kaynaklardan günümüzde yeterince yararlanamadığımızı söylemiştir.

Madencilik sektörünün GSMH içindeki payının son yıllarda %1,5 düzeyine indiğini, DPT'nin yatırım teşvikleri için de madencilik sektörünün 1987 yılında %7,6 olan oranın 1997 yılında %1,7 oranında gerçekleştiğini, sabit sermaye yatırımlarında 1987 yılında %8,7 olan sektör payının 1997 yılında %1,2'ye indiğini ve madencilik sektörünün GSMH içindeki parasal değerinin 2 milyar dolar düzeyinde olduğunu belirten Ali Kemal İşiker, ülkemizin azımsanmayacak doğal kaynak potansiyeline ve yetişmiş teknik eleman gücüne sahip olmasına karşın doğal kaynaklarımızdan yeterince yararlanamayıpımızın, uzun yıllardan beri ülkemizde bir madencilik politikasının olmamasından kaynaklandığını dile getirmiştir. Çözüm olarak ise, en kısa zamanda madencilik konusunda bir durum değerlendirilmesinin yapılarak gerekli yasal düzenlemelere gidilmesi ve teşvik tedbirlerinin alınması gerektiğini belirtmiştir.

Kurulduğu 1935 yılından beri ülkemizin jeolojik yapısının ortaya konulması yanında, enerji kaynakları, metalik madenler ve endüstriyel hammadde kaynaklarının aranmasında önemli rol üstlenen MTA Genel Müdürlüğü'nün bu kapsamda yerbilimlerinin her dalında en son gelişmeleri yakından izleyen, dinamik, donanımlı, daha etkili bilimsel ve teknik yapıya kavuşma çabasında olduğunu, AR-GE çalışmalarına ve hizmet için eğitim programlarına özellikle önem verdiği vurgulayan İşiker, I. Batı Anadolu Hammadde Kaynakları Sempozyumu'nun ileriki yıllarda devamını dilemiştir.

Daha sonra ise sırasıyla, DEÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Halil Köse, DEÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sefa Kuralay ve İzmir Vali Yardımcısı Mustafa Tamer birer konuşma yaparak, konusu itibarıyla bölgede ilk defa düzenlenen sempozyumun ülkemiz için önemine değinmişler ve bu tür organizasyonlara süreklilik kazandırılması ve yaygınlaştırılmasının gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Sempozyuma katılmayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Prof. Dr. Ziya Akfaş,

MI'A Genel Müdürlüğü Vekili Halis Doğan, Eti Holding Genel Müdürü Dr. Ziya Gözler, Maden İşleri Genel Müdürü Fahrettin Cevher, Köy Hizmetleri Genel Müdürü Güner Saygılı, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Dinçer Ülkü, İzmir Valisi Kemal Nehruzoğlu Maden Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu Başkanı İsmail JMO İstanbul Şube Başkanı Doç. Dr. Turgut Öztaş ise çeşitli telgraflarla sempozyumun başarılı geçmesi dileğinde bulunmuşlardır.

Sempozyumun süresince "Batı Anadolu'da Petrol", "Mermer", "Mermer İnşaat", "Seramik Hammaddeleri", "Agrega", "Zeolit", "Enerji Hammaddeleri", "Jeotermal Enerji", "Gemoloji" ve "Karma" başlıklı oturumlarda 59 adet sözlü, 10 adet poster olmak üzere, toplam 69 adet sunum gerçekleştirilmiştir.

Kalemaden Genel Müdürü İhrami Tezcan; "Seramik Hammaddeleri" oturumundan önce "Seramik Hammaddeciliğini Dünü, Bugünü, Yarını" başlıklı açılış konuşmasında, son yıllarda büyük gelişme gösteren seramik sektöründe, doğal hammadde kaynaklarının önemini vurgulamıştır.

Sempozyum içinde, Doç. Dr. briel Özgenç'in yöneticiliğinde "Agrega", Prof. Dr. Şakir Şimşekli yöneticiliğinde "Jfiolerna! Lfierji" ve Prof. Dr. Semra Ülkü'nün yöneticiliğinde "Zeolit" panelleri yapılmıştır. Her üç panelde, üniversitelerdeki bilim adamlarının, sektördeki kamu ve kuruluş temsilcilerinin, değişik disiplinlerdeki yerbilimcilerin ve öğrencilerin etkin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Sempozyumun son iki gününde Karaburun Sedimanter Kiri Yalaağı, Seferihisar Jeoterma! Alanı ve Gördes Zeolit Yalakaına geziler düzenlenerek, delegelerin yoğun sunumlarının ardından görsel olarak yalıkları yerinde incelemeleri ve tartışmaları sağlanmıştır.

Organizasyonun gerçekleşmesini sağlayan MTA Ege Böige Müdürlüğü, DLÜ Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü ve JMO İzmir Şubesi tüm olanakların bir yıl boyunca tam anlamı ile seferber etti. Sempozyum Düzenleme Kurulu'nu oluşturan meslektaşlarımız, sempozyum düzenleme kararının alındığı ilk günden son güne kadar, büyük bir överi ve amatör bir ruhla çalıştılar. Bunun sonucunda amaçlarımız hedef kitlenin

yoğun katılımı ve ilgisi bizini için en anlamlı ödül oldu. Sempozyumdaki tüm oturum ve paneller okluğa dgi gördü ve canlı fikir tartışma ortamı içinde geçti. Ayrıca sempozyumun üniversite kampusu içerikle yapılması, öğrencilerin de yoğun katılımını sağlaması açısından olumlu oldu. Gelecekteki genç meslektaşlarımızın etkin, işlevsel bir sempozyum programı içerisinde hem hammadde kaynakları ile ilgili son gelişmelere ve bilgilere ulaşmaları, hem de sektördeki yerbilimcilerle tanışma olanağı bulmaları yararlı bir sonuç olarak değerlendirildi.

Sempozyumun en önemli sonuçlarından biri de, tüm bildiri ve poster sunumlarının yer aldığı 540 sayfalık Sempozyum Bildiriler Kitabının yayınlanmasını içeren Bilimsel Kurul Üyelerinin titiz incelemeleri ve özveriyle çalışmaları sonucunda ortaya çıkan bu kitap, sektörde çalışanlar, bu konuda eğitim görenler ve ilgili kamuoyunca bir başvuru kitabı olarak kütüphanelerde, kitaplıklarda yerini aldı. Bilimsel Kurul Üyelerimizden, sempozyumu göremeden alamızdan ayrılan, bilimsel çalışmalarının yanı sıra mesleğimize de önemli katkıları bulunan Ot, Tuncay Ercan

(MTA) ve Prof. Dr. Ayhan Erleri (ODRJ) de saygıyla anıyoruz.

Bu sempozyumun en anlamlı etkinliklerinden biri de, JMÜ İzmir Şubesi'nin Baiçova Termal Tesisleri'nde düzenlediği 14. Geleneksel Jeoloji Gecesi oldu. İzmir dışından gelen meslektaşlarımızın da katılımıyla, her yıl yapılandan daha yoğun bir ilgi ve coşku içinde kutlanan gecede, birlikte eğlenme ve sohbet olanağı bulduk,

Sempozyumun gerçekleşmesinde DSİ, TCK, İller Bankası, TKİ, TPAO, Eti Holding gibi kamu kuruluşlarının ve Kalenizden ile Sodaş başta olmak üzere, özel sektör kuruluşlarının öneri, elbirliği katılım ve maddi katkı gibi desteklerini belirtmeyi ve teşekkürü bir ödev sayıyoruz.

Sonuç olarak, mesleğimiz, hammadde kaynakları ile ilgili tüm sektörler ve ülkemiz ekonomisi açısından yararlı sonuçlanıl beklediğimiz ve gelenekselleşmesinin diletiğimiz sempozyumu basan üyelerimize teşekkür etmekten ve bu başarıyı sizlerle paylaşmaktan mutluluk duymaktayız.

